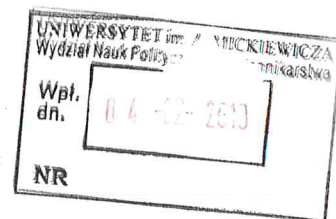

Prof. dr hab. Erhard Cziomer
ul. Sądowa 7/34
31-542 Kraków
Tel. 0048-12-411-62-50
Email: cziomer@if.uj.edu.pl

Kraków , dnia 2013-01-31

Recenzja

**osiągnięć oraz aktywności naukowo-badawczych dra Krzysztofa Miszczaka w
przewodzie o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego w obszarze nauk
społecznych i dyscyplinie nauki o polityce**

Uwagi wstępne

Dr Krzysztof Miszczak posiada ponad dwudziestoletnie doświadczenie zarówno w pracy naukowo-badawczej, jak też w dydaktyce akademickiej i działalności dyplomatycznej, które są ze sobą ściśle powiązane. Rozpoczął na Uniwersytecie Warszawskim studia historyczne kontynuował na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Monachijskiego(LMU) 1983-1988, gdzie się również doktoryzował w zakresie nauk politycznych(1993). Po kilkuletnich wykładach na różnych uniwersytetach niemieckich przeszedł w 1995 r. do pracy w Ministerstwie Spraw Zagranicznych(MSZ) , pełniąc tam odpowiedzialne i kierownicze funkcje , początkowo ambasadzie polskiej w Niemczech (Kolonja i Berlin), a następnie w centrali MSZ oraz Kancelarii Premiera RP w zakresie polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, gdzie jest zatrudniony po dzień dzisiejszy. Równolegle do pracy dyplomatycznej prowadził od 2003 r. jako nauczyciel akademicki zajęcia dydaktyczne w zakresie stosunków międzynarodowych w szkołach wyższych w Łodzi i Warszawie.

Recenzja poniższa stosownie do obowiązującej ustawy z 2003 r. i zaleceń Centralnej Komisji Stopni i Tytułów Naukowych(CKK) w oparciu o rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego(MNiSZW) z 1 września 2011 r. przedstawia ocenę osiągnięć Habilitanta na podstawie przedłożonej dokumentacji w następujących zakresach: I- osiągnięcia naukowo-badawcze, II- dorobek dydaktyczny, popularyzatorski oraz na polu współpracy międzynarodowej , formułując w części III. konkluzję.

I. Osiągnięcia naukowo-badawcze

I.1. Habilitant przedłożył obszerną dokumentację opublikowanych po doktoracie prac w języku polskim, niemieckim i angielskim wraz z odbitkami. Nie znajdują się one wprawdzie na preferowanych przez wspomniane wyżej rozporządzenie MNiSZW (pozycja 3.2) listach czasopism, baz danych, liczby cytowań i innych danych wymienionych w zleceniu , ale

nie umniejsza to bynajmniej rangi oraz znaczenia jego dorobku naukowego. Posiada on bowiem znaczne walory poznawcze i merytoryczne. Na marginesie należy zgłosić w tym miejscu postulat, aby każdy Habilitant składający w CKK wniosek o przeprowadzenie przewodu habilitacyjnego w wykazie swoich publikacji wyspecyfikował w sposób odpowiedzialny osobiście swoje prace odpowiadające powyższemu kryterium. Dodatkowe obciążenie recenzenta obowiązkiem dokładnego sprawdzania tego w licznych i do tego nie zawsze łatwo dostępnych baz danych jest nie tylko przedsięwzięciem pracochłonnym, ale także kosztownym pod względem finansowym.

1.2. Z dostarczonego przez Habilitanta wykazu publikacji(3 listy: pierwsza całość publikacji polskich i obcojęzycznych oraz dwie odrębne listy - publikacji w języku niemieckim oraz angielskim), jak również autoreferatu z załączoną dokumentacją wraz z obszernym zestawem odbitek względnie kserokopii wynika, iż poza pracą habilitacyjną (2012) w latach 1993- 2012 Habilitant opublikował **łącznie ok. 70 prac.**

a) Publikacje powyższe obejmują takie formy twórczości naukowej jak: monografie, rozdziały w pracach zbiorowych, artykuły w czasopismach naukowych, ekspertyzy oraz różne opracowania publicystyczne. Główne obszary i kierunki badawcze Habilitanta można ująć następująco:

1. szeroko pojmowane bezpieczeństwo międzynarodowe, zwłaszcza europejskie.
2. polityka zagraniczna, bezpieczeństwa i obrony RFN,
3. Wspólna Polityka Zagraniczna, Bezpieczeństwa i Obrony Unii Europejskiej(UE),
4. problemy współpracy polsko-niemieckiej ze szczególnym uwzględnieniem roli oraz znaczenia Trójkąta Weimarskiego.

b) Należy podkreślić, iż po przejściu w/w do pracy w służbie dyplomatycznej RP w 1995 r. narasta systematycznie **koncentracja i specjalizacja** zainteresowań badawczych i publikacji ~~w~~ w różnych aspektach polityki bezpieczeństwa Niemiec i Polski w kontekście rozwoju UE oraz współpracy transatlantyckiej. Powstają bardzo ciekawe studia i artykuły naukowe, opublikowane w takich znanych oraz opiniotwórczych periodykach polskich i zagranicznych jak między innymi „, Sprawy Międzynarodowe” (wersje polska i anglojęzyczna), „Przegląd Środkowoeuropejski” , „Zeszyty Niemcoznawcze Polskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych(PISM) i inne, oraz niemieckich „Europäische „Sicherheitspolitik”, „,„Auslandsinformation der Konrad-Adenauer-Stiftung”, „Wehrtechnik” oraz w USA „Foreign Policy”. W wielu artykułach i studiach widoczne jest u Habilitanta doskonalenie wymiaru teoretyczno-metodologicznego oraz warsztatowego publikacji , jak również formułowanie w nich ciekawych wniosków dla praktyki politycznej.

c) Od lat 90-tych w/w dał się poznać jako już jako ekspert, występując między innym jako dyplomata polski na posiedzeniach : 1) Komisji Spraw Zagranicznych Bundestagu na temat polityki zagranicznej Polski(2000), 2) frakcji parlamentarnej CDU/CSU na temat otwarcia NATO na Wschód(Oeffnung NATO nach Osten-(1997) , jak również okresie późniejszym 3) w parlamentach krajowych Bawarii(199), (Hesji 2000), Nadrenii Palatynacie(2001) oraz Saary(2001) na temat różnych aspektów polityki zagranicznej i bezpieczeństwa oraz miejsca Polski w Europie. Należy równocześnie podkreślić, iż praca dyplomatyczna dra Miszczaka kolejno w centrali MSZ, a następnie w Kancelarii Premiera, wytyczała niejako konieczność zajmowania się zarówno w aspekcie poznawczym , jak też praktycznym, różnymi ważnymi bieżącymi zagadnieniami polityki zagranicznej, bezpieczeństwa i obrony Polski z punktem ciężkości – Niemcy i UE. Wiele podejmowanych w tym zakresie problemów stanowiło zarazem dla niego inspirację do przygotowania stosownych referatów, ekspertyz , czy też innych publikacji naukowych.

d) Habilitant posiada w swoim dorobku również liczne publikacje o charakterze publicystycznym w prasie codziennej ogólnoniemieckiej i regionalnej („Frankfurter Allegemeine Zeitung”, „Frankfurter Rundschau” ,” Die Welt” i inne) oraz w wydawnictwach central regionalnych kształcenia politycznego RFN na temat Polski i jej polityki zagranicznej. Natomiast w Polsce artykuły publicystyczne ukazywały się zwłaszcza w „Polsce Zbrojnej” na temat różnych aspektów polityki bezpieczeństwa i obrony RFN.

e) W dostarczonym przez Habilitanta wykazie publikacji figurują cztery monografie :

1. Deklarationen und Realitaeten . Die Beziehungen zwischen der Bundesrepublik Deutschland und der (Volks-) Republik Polen von der Unterzeichnung des Warschauer Vertrages bis zum Abkommen ueber gute Nachbarschaft und freundschaftliche Zusammenarbeit (1970-1991), Monachiun 1993 ss 560
2. Europejska Polityka Bezpieczeństwa, Łódź 2004 ss.60
3. Traktatowe mechanizmy spójności polityki zagranicznej, bezpieczeństwa I obrony Unii Europejskiej, Warszawa 2012 ss. 37
4. Praca habilitacyjna, o czym szerzej poniżej w dalszej części w recenzji.

W odniesieniu do pierwszej pozycji należy stwierdzić, iż jest to bardzo cenna oraz obszerna monografia na temat rozwoju stosunków polsko-niemieckich w latach 1970-1991, stanowiąca podstawę do nadania Habilitantowi stopnia naukowego doktora nauk politycznych przez LMU w Monachium(1993). Potwierdza to sam Habilitant w na str. 11 pozycja 3 całokształtu wykazu publikacji,. Dlatego też sprawą dyskusyjną jest

możliwość uznania niewątpliwie ważnej pod względem merytorycznym monografii jako elementu dorobku naukowego w ramach przewodu habilitacyjnego?

Pewne wątpliwości budzi także traktowanie drugiej pozycji jako monografii. Wynika to z kilku przesłanek, uzasadnionych poniżej syntetycznie:

- praca nie jest spójna jak sugeruje jej tytuł- „Europejska Polityka Bezpieczeństwa”. Nie posiada też ani wstępu, ani zakończenia, składając się jedynie z pięciu ważnych pod względem merytorycznym, ale zróżnicowanych części , z których tylko niektóre posiadają na końcu streszczenie w języku angielskim,
- pierwsza część – „Wspólna Polityka Zagraniczna i Bezpieczeństwa Unii Europejskiej a rozwój Europejskiej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony”(s.5-26) stanowi rzetelną analizę ważnego wyzwania w odniesieniu do kształtowania spójnej europejskiej polityki bezpieczeństwa i obrony. Autor stawia w nim szereg ciekawych pytań badawczych i próbuje na nie odpowiedzieć. W pierwszym przypisie podaje dodatkowo informacje, iż analiza powyższa została wykonana w ramach projektu badawczego KBN nr 2 HO2A 025 22, nie informując bliżej o zakresie i charakterze swojego uczestnictwa powyższym projekcie ani w autoreferacie , ani też w stosownych wykazach i zestawieniach dokumentacyjnych ,
- kolejne części-(2) Polen zwischen Europa und Amerika? Die Aussen-und Sicherheitspolitik nach 11 .September 2001 s. 27-33) , (3) Rola Polski w stosunkach euroatlantyckich(s. 34-39), (4) Trójkąt Weimarski (s. 40-53) oraz (5) Nowy wymiar polityki zagranicznej Republiki Federalnej Niemiec a Wspólna Polityka Zagraniczna , Bezpieczeństwa i Tożsamości Obronnej UE(. S.54-60) podejmują z pewnością ważne przyczynki analizy na temat różnych aspektów problematyki bezpieczeństwa europejskiego. W żadnym wypadku nie odpowiadają one jednak kryteriom i wymogom monografii naukowej. Można by je natomiast określić przykładowo jako „Zbiór szkiców względnie studiów na temat europejskiej polityki bezpieczeństwa”.

Bardziej przemyślana oraz usystematyzowana jest podana jako monografia pozycja trzecia: „Traktatowe mechanizmy spójności Polityki zagranicznej, Bezpieczeństwa i Obrony Unii Europejskiej”(2012). Składa się ona ze wstępu, kilku wyodrębnionych podpunktów, wnioski końcowe oraz wybiórczej bibliografii. Jest to interesujące studium prawnopolitologiczne, bazujące na wcześniejszym udziale autora w kilku pracach zbiorowych pod red. J.Barcza. Sformułowane w nim oceny, tezy i hipotezy badawcze są dojrzałe, przemyślane oraz opierają się na rzetelnej bazie źródłowej i specjalistycznej literaturze przedmiotu, głównie obcojęzycznej. Mimo wysokiej oceny metodologicznej,

merytorycznej i warsztatowej recenzent wyraża jednak również w tym wypadku wątpliwość co możliwości potraktowania powyższej publikacji jako monografii. Wynika to nie tylko z jej nieznaczonej objętości, ale dodatkowo z konieczności zbyt syntetycznego ujęcia wielu wątków analizy, które w ramach samodzielnej monografii musiałyby zostać potraktowane w o wiele szerszym zakresie. Nie byłoby bynajmniej ujmą potraktowania powyższego tekstu jako „Studium polityczno – prawne...”, odzwierciedlające wkład Habilitanta w badania polskie nad ewolucją traktatowych mechanizmów spójności polityki zagranicznej, bezpieczeństwa i obrony UE.

1.3 Praca habilitacyjna: „Polityka Zagraniczna, Bezpieczeństwa i Obrony koalicji rządowej SPD- Sojusz 90/Zieloni w okresie 1998-2005”, Wydawnictwo Elipsa, Warszawa 2012, 476

S. stanowi ukoronowanie oraz najważniejsze osiągnięcie w dotychczasowej działalności naukowo-badawczej Habilitanta. Składa się ona z wprowadzenia, 8 rozdziałów, zakończenia, streszczeń w językach niemieckim i angielskim, obszernej bibliografii(s.425-464) oraz licznych tabel, grafików itp. załączników. Wysoko należy również ocenić jej poziom edytorski. Poza wprowadzeniem, w którym autor w sposób rzeczowy i przemyślany uzasadnia swoją koncepcję i konstrukcję pracy. Kolejne rozdziały koncentrują się w ujęciu syntetycznym na następujących zagadnieniach:

- Podejście teoretyczne w odniesieniu do polityki zagranicznej, bezpieczeństwa i obrony RFN, założenia badawcze oraz dokonanie oceny stanu dotychczasowych badań w tym zakresie w Polsce oraz skali międzynarodowej (I),
- Analiza polityki RFN w tym zakresie do 1998 r. czyli końca rządów koalicji chadecko-liberalnej z kanclerzem H.Kohlem (II),
- Ocena wyznaczników, założeń oraz instrumentów polityki nowego rządu SPD/Sojusz 90/Zieloni (S90/Z) w pierwszej kadencji Bundestagu do 2002 r.(III)
- Analiza „kooperatywnej polityki bezpieczeństwa rządu RFN oraz kontrowersje w jej relacjach z administracją Busha jr. w USA 1 (IV),
- Zainicjowanie reformy Bundeswehry jako instrumentu polityki zagranicznej, bezpieczeństwa i obrony RFN(V)
- Nowe elementy w polityce zagranicznej, bezpieczeństwa i obrony rządu socjaldemokratyczno-zielonego w drugiej kadencji Bundestagu 2002-2005(VI),
- Realizacja polityki zagranicznej, bezpieczeństwa i obrony rządu SPD/S 90/Z w ramach NATO i ONZ(VII),
- Aspekty wojskowe w niemieckiej polityce bezpieczeństwa (VIII)

- Zakończenie poświęcone wnikliwemu dokonaniu bilansu całokształtu polityki zagranicznej, bezpieczeństwa i obrony RFN w latach 1998-2005.

Zasadnicze osiągnięcia recenzowanej pracy habilitacyjnej dra Miszczaka można w ujęciu syntetycznym przedstawić następująco:

- Praca posiada **oryginalny i nowatorski** charakter, wypełniając w dużym stopniu **istniejącą lukę** w dotychczasowej literaturze naukowej, zarówno polskiej i międzynarodowej, w tym częściowo także **niemieckiej**, w powyższym zakresie,
- Jej konstrukcja jest **przemyślana i logiczna**, wskazując na umiejętne wykorzystanie w toku realizacji, zarówno wiedzy teoretyczno –metodologicznej –merytorycznej oraz własnych doświadczeń naukowo-badawczych oraz w pracy dyplomatycznej przez autora,
- Habilitant dokonał wnikliwej analizy wszelkich **elementów kontynuacji oraz zmian i modyfikacji** polityki zagranicznej, bezpieczeństwa i obrony rządu SPD/S 90 /Z na tle złożonych uwarunkowań zmieniającej się dynamicznie rzeczywistości międzynarodowej na przełomie XX i XXI w., traktowanych przez niego **jako integralnej i spójnej całości**,
- W pracy autor sformułował szereg istotnych oraz własnych **tez i hipotez badawczych**, w których szczegółowo szeroko uzasadnił próby dążenia Niemiec na polu polityki zagranicznej, bezpieczeństwa i obrony do **wykorzystania „siły” jako instrumentu poszukiwania nowej roli międzynarodowej** w wymiarze europejskim i globalnym. Miało to również istotne znaczenie dla ujawnienia się istotnych różnic między RFN a USA w polityce bezpieczeństwa międzynarodowego oraz dążenia przez Berlin do umocnienia swej roli w ONZ, reorientacji polityki wobec Rosji w kontekście przewyciężenia kontrowersji oraz zacieśnienie współpracy niemiecko-francuskiej w ramach UE i innych kwestiach szczegółowych.
- Rozprawa habilitacyjna została oparta na **solidnej bazie źródłowej** oraz rzetelnej **analizie rozległej literatury przedmiotu**. Autor wykorzystał również umiejętnie swoje wcześniejsze doświadczenia badawcze oraz publikacje naukowe, wykazując to obszernie w bibliografii(zob. s.454-456). W wielu ważnych wydarzeniach związanych z realizacją polityki zagranicznej, bezpieczeństwa i obrony RFN autor uczestniczył jako dyplomata polski osobiście, przeprowadzając między innym bezpośrednie rozmowy z czołowymi politykami i decydentami niemieckimi, w tym zwłaszcza z ministrem spraw zagranicznych J. Fischerem. Zostało to odnotowane w licznych przypisach.

- Warto również podkreślić **wysoki poziom językowy i redakcyjny monografii**. Tezy i hipotezy zostały przez autora przedstawione w monografii w sposób zrozumiały i logiczny. Dostrzec można też jego **erudycję**, co ułatwia zrozumienie najbardziej złożonej materii merytorycznej. Widoczne jest jego dążenie do obiektywnej analizy wydarzeń i procesów zachodzących na polu polityki zagranicznej, bezpieczeństwa i obrony RFN, a unikanie ocen i sądów tendencyjnych i uproszczonych.

Wysoka ocena pracy habilitacyjnej nie zwalnia recenzenta z podniesienia określonych uwag krytycznych pod jej adresem. Ograniczam się tylko do wybranych kwestii o charakterze merytorycznym i warsztatowym:

- Mimo pozytywnej oceny konstrukcji całokształtu pracy pewne uwagi można sformułować pod adresem struktury rozdziału III-go, w którym przeprowadzono analizę pierwszego okresu polityki zagranicznej, bezpieczeństwa i obrony koalicji socjaldemokratyczno-zielonej w latach 1998-2002 na czele z kanclerzem G. Schroederem. Układ podrozdziałów przedstawia się następująco: 3.1- międzynarodowe ramy oddziaływania i ewolucja interesów, 3.2- analiza zagrożeń, 3.3 instrumenty realizacji, 3.4- powstanie koalicji SPD/S 90/Z oraz ewolucja polityki zagranicznej, bezpieczeństwa i obrony. Wydaje się, iż układ taki nie jest w pełni uzasadniony, gdyż każdą analizę polityki zagranicznej państwa winno się zaczynać od scharakteryzowania wyznaczników (uwarunkowań) wewnętrznych, a dopiero później zewnętrznych. W tym sensie lepszym rozwiązaniem byłoby, aby dotychczasowy podrozdział 3.4 umieścić na początku monografii i przekształcić w 3.1. Zarzut powyższy wiąże się również z pewnymi niedociągnięciami merytorycznymi. Istota ich polega na tym, iż autor nie przedstawił w powyższym podrozdziale szerzej funkcjonowania mechanizmu decyzyjnego w omawianych zakresach polityki zagranicznej, bezpieczeństwa i obrony Niemiec (nader zwięźle uczynił to autor w rozdziale I na s.45). W rozdziale III należało zagadnienie powyższe znacznie poszerzyć i usystematyzować, ukazując między innymi bliżej relacje między Urzędem Kanclerskim (UK) i kanclerzem G. Schroederem oraz Urzędem Spraw Zagranicznych (MSZ), ministrem spraw zagranicznych J. Fischerem, ministerstwem obrony jak również z frakcjami koalicji SPD/S 90/Z w Bundestagu. Niezorientowany czytelnik może niekiedy odnieść wrażenie, iż autor większą rolę w kształtowaniu polityki zagranicznej i bezpieczeństwa RFN przypisuje ministrowi Fischerowi a nie kanclerzowi Schroederowi, który z kolei na każdym kroku, nawet w mediach niemieckich, podkreślał obrazowo, iż we wszelkich sprawach spornych to on jest „kucharzem”, a

Fischer jedynie „kelnerem”. Autor- mimo dobrej znajomości uwarunkowań wewnętrznych niemieckiej sceny politycznej - nie ustosunkował się również w szerszym zakresie do tezy, iż modyfikacja polityki zagranicznej i bezpieczeństwa wynikała z przejęcia w 1998 r. w RFN odpowiedzialności rządowej przez młodszą generację polityków(pokolenia zbuntowanej młodzieży 68’). Ciekawe byłoby dokonanie szerszej oceny osobowości Schroedera i Fischera oraz ich roli i miejsca w kształtowaniu koncepcji oraz sposobu praktycznej realizacji polityki zagranicznej, bezpieczeństwa i obrony RFN. Innymi słowy pogłębienie przez autora w większym stopniu kwestii uwarunkowań wewnętrznych znacznie wzbogaciłoby całą monografię.

- Na s.120 w rozbudowanym przypisie nr 5 autor podaje ogranicza się jedynie do stwierdzenia, iż najważniejszym doradcą kanclerza był Michael Steiner, który w UK był odpowiedzialny za politykę bezpieczeństwa. W monografii była także sposobność do podkreślenia , iż funkcję powyższą Steiner sprawował tylko w latach 1998-2001, tracąc ją w kompromitujących go okolicznościach jako aroganta i nie zrównoważonego egocentryka. W tym miejscu w toku szerszej analizy procesu decyzyjnego można było oczekiwać od autora chociażby ogólnego nakreślenia roli pozostałych doradców kanclerza Schroedera na polu polityki zagranicznej, bezpieczeństwa i obrony RFN, zwłaszcza kluczowym momencie jej modyfikacji w latach 2002-2003.
- Habilitant wysoko ceni wspomnianego wyżej ministra spraw zagranicznych RFN- Fischera(vide wykaz jego wywiadów w bibliografii monografii(s.429-431). Na str. 127 w przypisie Nr 27 cytuje dosłownie przebieg bezpośredniej rozmowy z nim 15.08.1998 r., a więc w przededniu przejęcia władzy przez późniejszy rząd socjaldemokratyczno-zielony , na temat pozytywnego stanowiska jego partii wobec przyjęcia Polski do NATO. Cytat powyższy nie został jednak opatrzony ani uwagą autora w odniesieniu do oceny ważności tej informacji, ani też posiadaniu autoryzacji wypowiedzi rozmówcy odnośnie cytowania jego wypowiedzi, jak również braku powyższej informacji w bibliografii. Nie jest to całkiem zgodne z przestrzeganiem wymogów warsztatowych oraz techniki pisania prac naukowych oraz cytowania źródeł. Autor winien przynajmniej podać informację o jej autoryzowaniu.
- W istocie Habilitant jako bezpośredni obserwator niemieckiej sceny politycznej oraz polityki zagranicznej, bezpieczeństwa i obrony RFN, w kilku miejscach pracy stosował metodę „obserwacji uczestniczącej”. Szkoda, iż we wstępie lub rozdziale I nie wypowiedział się szerzej na temat zalet i wad jej praktycznego zastosowania.

Reasumując, stwierdzam iż zasygnalizowane wyżej uwagi krytyczne recenzenta pod

adresem rozprawy habilitacyjnej w żaden sposób nie považają jej wysokiej oceny oraz nowatorskiego charakteru.

1.4. W przedłożonych wykazach publikacji oraz informacjach Habilitanta nie ma danych na temat jego osiągnięć naukowo-badawczych w zakresie : a) kierowaniu międzynarodowymi lub krajowymi projektami badawczymi lub udziale w nich, uzyskania b) międzynarodowych i c) krajowych nagród za działalność naukową, d) wygłoszenia referatów na międzynarodowych lub krajowych konferencjach tematycznych. Z drugiej jednak strony uczestniczył on w szeregu spotkaniach i konferencjach politycznych w Polsce i za granicą w charakterze oficjalnego reprezentanta kraju lub eksperta rządowego , których ranga i znaczenie znacznie przewyższa ramy wielu działań i inicjatyw naukowych, wyszczególnionych w wyżej w punktach a, b, c, d rozporządzenia MNiSZW Z tego też powodu zostaną one szerzej ocenione w punkcie 2 recenzji, który się zresztą pokrywa w niektórych kwestiach z wyszczególnionymi wyżej pytaniami zawartymi w punkcie 1.

2. Dorobek dydaktyczny, organizacyjny , popularyzatorski oraz współpraca międzynarodowa

2.1 Już w uwagach wstępnych zasygnalizowano, iż w latach 1992-1995 Habilitant prowadził **zajęcia dydaktyczne** w zakresie stosunków międzynarodowych oraz polityki zagranicznej, bezpieczeństwa i obrony na różnych uczelniach niemieckich(Marburg, Augsburg, Kolonia, Karlsruhe, Hamburg i Jena i inne). Pracę w MSZ i Kancelarii Premiera łączył również jako wykładowca różnych przedmiotów specjalistycznych w Wyższej Szkole Studiów Międzynarodowych w Łodzi(2003-2007) oraz dodatkowo w Szkole Głównej Handlowej (SGH od 2004) oraz na Uniwersytecie Warszawskim(UW od 2012).) W trakcie pracy w Łodzi pod jego kierunkiem powstało 8, a w SGH 5 prac magisterskich w różnych obszarach stosunków międzynarodowych, w tym również dyplomacji , polityki zagranicznej, bezpieczeństwa i obrony państw . Nie pełnił on natomiast **funkcji promotora pomocniczego** w pracach doktorskich.

2.2. Stosownie do zawartych w dokumentacji informacji Habilitant nie uczestniczy formalnie w naukowych programach europejskich, ale jako dyplomata, ekspert, a często również przedstawiciel Polski, w regularnie brał udział w szeregu prestiżowych konferencji międzynarodowych , z których najważniejsze to:

- coroczna Monachijska Konferencja Bezpieczeństwa w Monachium o randze i znaczeniu ogólnościowym z udziałem czołowych polityków i ekspertów- stałe uczestnictwo od 20-tu lat, w tym po 2000 r. również często w charakterze oficjalnego reprezentanta Polski,
- Berlińska Konferencja Bezpieczeństwa – Bundeswehra , stały uczestnik od 11 lat,

- Chapman House – konferencja w Londynie(3 razy 2009, 2010, 2011),
- Fundacja Koerbera z udziałem polityków, ekspertów, menedżerów i innych z całego świata
- uczestnik do 11 lat w Berlinie.

Aktualnie w/w czynnie uczestniczy jako oficjalny reprezentant Polski w trzech ważnych konferencjach/forach współpracy polsko-niemieckiej:

- Polski Przewodniczący polsko-niemieckiej Grupy Roboczej „Zagadnienia prawno-historyczne/kultura pamięci(Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji(od 2009 r.),
- Przewodniczący strony polskiej Forum Polsko-Niemieckiego(od 2009),
- Przewodniczący Rady Zarządzającej Fundacji Polsko-Niemieckie Pojednanie(od 2011).

Działalność powyższa jest zatem bardzo zróżnicowana oraz wymaga nie tylko posiadanie wiedzy specjalistycznej o charakterze interdyscyplinarnym , ale dodatkowo określonych predyspozycji organizacyjnych do kierowania szerokimi zespołami ludzkimi, umiejętności dobierania odpowiednich ekspertów itp. w dążeniu do osiągnięcia zakładanych celów.

2.3. Habilitant wykazuje dużą aktywność w popularyzowaniu wiedzy o Polsce oraz jej polityce zagranicznej, bezpieczeństwa i obrony na terenie w kręgach politycznych i opiniotwórczych Niemiec. Szczegółowy wykaz powyższych wystąpień w/w w języku niemieckim znajduje się na str. 9-10 jego całokształtu wykazu publikacji. Niektóre z nich wykraczają poza sferę popularyzatorską oraz były adresowane do konkretnych odbiorców. Warto w tym miejscu podkreślić, iż wystąpienia powyższe podejmują również ważne problemy, związane z rolą i miejscem Polski w Europie. Za działalność na rzecz jedności europejskiej oraz budowy nowych struktur bezpieczeństwa dr Miszczak został wyróżniony trzema ważnymi odznaczeniami:

- Medalem Europejskim im. Karola IV Luxemburskiego za wkład w proces jednoczenia Europy Zachodniej z Europą Środkowowschodnią(2001),
- Medal miasta Akwizgranu(Aachen /Eschweiler) im Karola Wielkiego za wkład w budowę europejskich struktur bezpieczeństwa(2003),
- Krzyż Komandorski Pierwszej Klasy Orderu Zasługi Suwerennego Wojskowego Zakonu Maltańskiego.

2.4. Doświadczenia i kompetencje w/w w pracy naukowej, dyplomatycznej i popularyzatorskiej znajdują odzwierciedlenie w jego współpracy z licznymi instytucjami, organizacjami i towarzystwami naukowymi, jak również zasiadaniu w Radach Naukowych czasopism naukowych. Pełni on następujące funkcje w powyższym zakresie:

a) instytucje, organizacje i towarzystwa międzynarodowe:

- wiceprezydent Międzynarodowego Stowarzyszenia Dyplomatów z siedzibą w różnych miastach europejskich oraz w Nowym Jorku,
- członek Zarządu Akademii Europejskich(Bruksela/Berlin),
- honorowy członek Niemieckiego Towarzystwa Polityki Zagranicznej (DGAP Berlin),
- honorowy członek Niemieckiego Towarzystwa polityki Bezpieczeństwa(DGS Berlin),
- kurator honorowy Towarzystwa Komunikacji UE(FEK- Bruksela, Norymberga).

b) członkostwo w Radach Naukowych czasopism:

- „Zeszyty Niemcoznawcze”(PISM W-wa),
- „Nowe Sprawy Polityczne” (W-wa).
- „Internationale Politik „ (DGAP –Berlin).

W sumie więc można stwierdzić, iż aktywność Habilitanta na polu dydaktyki akademickiej , organizacyjnym , popularyzatorskim oraz w zakresie współpracy międzynarodowej ściśle związane są z jego działalnością naukowo - badawczą oraz zawodowo-dyplomatyczną.

III. Konkluzja

W oparciu o obowiązujące przepisy ustawy o stopniach i tytule naukowym z 2003 r. oraz kryteria oceny osiągnięć osób ubiegających się o nadanie stopnia doktora habilitowanego zawarte w *Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa wyższego z 1 września 2011 r.* stwierdzam na podstawie przedłożonej dokumentacji, iż dr Krzysztof Miszczak po obronie pracy doktorskiej(1993) znacznie powiększył swój dorobek naukowy pod względem **ilościowym i jakościowym**. Jego praca habilitacyjna poświęcona analizie polityce zagranicznej, bezpieczeństwa i obrony RFN w latach 1998-2005 jest **nowatorska** oraz wnosi istotny **wkład w rozwój nauki o polityce**. Habilitant umiejętnie łączy pracę zawodową na odpowiedzialnych stanowiskach w służbie zagranicznej RP z aktywnością naukową, dydaktyczną jako nauczyciel akademicki , popularyzacją wiedzy oraz na polu współpracy międzynarodowej. W oparciu o szczegółowo przeprowadzoną analizę jego osiągnięć naukowo-badawczych i dydaktycznych, jak również dokonań i aktywności organizacyjnych, popularyzacji wiedzy oraz współpracy międzynarodowej, opowiadam się **jednoznacznie** za przyznaniem dr Krzysztofowi Miszczakowi – **stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk społecznych w dyscyplinie nauka o polityce**.

